

ՆՎԻՐԿՈՒՄ Է ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 50-ԱՄՅԱԿԻՆ

Որբա՛ն միխքարակա՛ն է հավասա՛յ, որ Աստիճո՛ մեզ հե՛ն է.
 իմանա՛յ, որ բաց է ճանապարհը դեպի Տերը, հուսա՛յ, որ
 մարդկային մեր կյանքով գործակիցներն ենք մեր Տիրոջ Հի-
 սուս Բրահմայի փրկարար առաքելությամբ:

սերն ու նվիրումը ու դառնա իրենից սնծ, իրենից գորեղ, միտի դառնա կարծի բյուրեղ: Պիտի դառնա անխցելի մարմին ու անընկճելի ոգի եւ վերջապես միտի դառնա մայր հայրենիքի ու Սայր Աթոռի խորհրդալսակներ հիշող ու ծառայի միակամուրթյան մարմնավորմանը: Եվ դա Պուկ հրաշալի եւ գիտակցում:

Հաս ժամանակ չի անցել Չեր գահակալություն օրերից. նույնիսկ դեռևս չի բոլորել երկու տարին: Եակասազի բերունով կրկին Չեկ համար եր ասես հուսկաված մեր լեզու. դեռու գործունեություն ամենադա-
տախաճանաժո ժամանակահատվա-
րը. Եկեղեցու ընթացիկ, առօրյա
գործ ու հոգիս հեժ մեկեղ 1700.
ամյակի տոնակատարան՝ արի բր
բարդ ու ընդգրկող ծրագրերով, բա-
զում մեծ ու փոք միջոցառումների
իբար հաջորդող իրագործումներ.
Եկեղեցախորություն ու նորոգեցակ
աշխատանքներ, հոգևոր ու ազգայ-
նի խնդիրներ արածարող գիտաժ-
ողովներ, գրահատարակչական աշ-
խատանք, ուսումնարարական հար-
ցեր, միջկեղեցական ու հովվա-
դիտական այցեր եւ այլն եւ այլն.
Այստեղ առնենում ենք առանձնակի
կանգը առնել Եկեղեցախորության
վրա նորակապիցի նմանություն
շեռնելով Չեր եւ ազգիս հավաքե-
հոր սուրբ Ուսուցիչի մտնեցումնե-
րում: Մերօրյա ուսումնասիրություն
ները են փաստում եւ որսեղ գոր-
ծող Եկեղեցի կա, այնեղը արանեղ
ները կան չկան, կամ չէ չենք տո-
կոս են կազմում: Ասել է բժ մար-
մին է մեժս. որոցիցի ներա առնի

հայտնությամբ՝ ազգային եկեղեցական ժողովուրդն ընտրեց արժանավորին ու սուրբ Լուսավորչի փառավոր գահը հանձնեց Չեզ. Դուխ Չերանով անմեղաքոր նկրտունով կերելով իր արդեն 7այ եկեղեցու հովվի ճծադրի կերպարը դեռևս Արասյան հայրաքանակակ բժնի առաջնորդական փոխանորդի ծառայությունում: Արասյան բժնում Չեր դաստնավարության օրջանը համընկավ մեր ժողովրդի աննեածան ու դժվարին սարհների հեհ. ավերիչ երկաւաւթ, փլասակված երկիր, սասնյակ հազարավոր զոհեր, ժողովրդի հնավերնավեր դարձած զգալի հասկած, արցախյան դաւաւաւթ, երքենի իզոր երկրի փլուզում՝ իր բազում ծանր հեհեհանքերով, ազգային վերագարքերով անմիջադեհ հեհեհած հուսախաւթություն ու անորոշություն, ռաքանակակ կորուստներ ու նվաճումներ, ցուրտ ու նուրբ, գործազկություն ու սով: Եվ այս ծանր օրջանի ժամանակներում, երբ

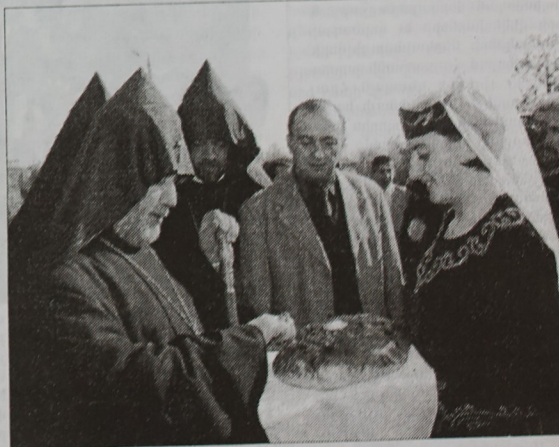
ցած գործուն էի, գործուն հնարավոր բոլոր միջոցներով ու բոլոր ուղղություններով, և այնպես, ասես յուրաքանչյուր ու քվեով եր Զեզ որդես փորձություն, որոնես հասցնեցամ դաս: Գծվա չէ երես կայել, քե որհան հալվա, ցամ ու եռանգ, որհան նվիրուն ու կորով ու հոյա այն գուրս ու նութ, նույնիսկ ամենասարական քննադաշմաններ եռ տալույնություն ընկադ արհի երեհիս հիմնելու, կառուցելու ես կյանգի կոչելու համար Սեանգի Կազգեցեյա ճեմարանը, երեանի երեխ հայորդյա ցներ՝ հազարավոր երեխաների ոչ միայն փողոցնց կերելով, այլեւ քառ դասանգնեցան գեղեցիկ արվեստներին ես սեփական ժողովրդ ու եկեղեցու դասանոթյանը հաղորդակից դարձնելով: Որհան կարելցամ ու գութ, որհան ողորկական ես ու դարհեր գիտակցություն եր քեզ չնոռանալու համար աշխարհի, նույնիսկ ազգականների կողմից վճած միայնակ ծերերի, որոնեզի բոլոր հայորդյա ցների կից բազմիցս նսես ճաշարաններ, ուր առ այսօր էլ սնվում ես հայրուրավոր կարոջանք: Ով իմացավ, քե քանիսին ես հերես համոզեցի ու հորդորեցի:

Ձեր Աստծո եւ ժողովրդի ծառայի,
Քրիստոսի խորհրդական մարմինը
եղող Եկեղեցու զինվորի համար:

հեռաձայն հայրադեպը, որ կարողա-
մար համախմբել համայն հայու-
թյանը թե՛ Մայր Աթոռի եւ թե՛ նո-
րանկախ ղեկավարան շուրջը: Եվ
Աստուծոյ ու ժողովրդի կամփ արտա-

Ըաճերը, «սգավոր են»-ի կեցվածք
 ընդունելով, յուրացնում էին ան-
 գամ աղետյալներին հասցեագր-
 ված օգնությունը, Դուր համակ
 նվիրումով, Իսկ ու դադար մոռա-

Չերդ Արքայություն:
Փոքր է հայոց հողը, եւ ածուս
էլ փոքրաքիվ, սակայն այս հողում
ծնված ու սնված հայրադէսն իր
մեջ լիքնի ամբարի դարերի կոռովն
ու եռանդը, հանճարն ու քանարը.

հոգին, Ձեր իսկ խոսքերով ասած՝ «Երանի եկեղեցի շինողաց, որոնց ասականվիրունը հավասի ակունքներ է բխեցնում բազում այլոց հոգիներում»:

Շարունակությունը էջ 2

Աղբյուր էջ 1

Վեհափառ Տեր, Չեր ուսերին է ծանցացած նաեւ մեր եկեղեցու թեւեւ անենաբարդ գործընթացը, գաղտնի չէ, որ անհավասար 70 տարիներն անհետանալ չանցան նաեւ 1700 տարվա փառահեղ ավանդույթներ ունեցող մեր եկեղեցու համար ոչ միայն ժողովրդի կյանքում ունեցած իր հոգեւոր-ժառանգական, ազգայնապաշտպան ու ազգայնաբարձր դերի, այլեւ եկեղեցու ներքին մթնոլորտի ձեւավորման առումներով: Յայ եկեղեցին իր դարավոր դիմագծին վերստին վերադարձնելով դուրսից գործ չէ, ասկայն ճանաչելով Գարեգին Բ Վեհափառի հավատքն ու նրա Չեզ համար, որքան էլ դժվար, բայց անհրաժեշտ է չլքել: Յավատում ենք, որ կարճ ժամանակ անց, հաղթահարելով սասնամայակների թմբիկը, մեր եկեղեցին առավել գոյություն պիտի ունենալ իր բուն առաքելությանը դառնալով համայն հայության հո-

գեւոր, մասնավորապես ու քրիստոնեական բարոյականության անզուգական դարբնոցն ու դրոշմը:

Աստվածսիրությունն ու հայրենասիրությունը գեղեցիկ խոսքեր ծածանում չեն, թե՛ հավաքել, թե՛

ուխել, թե՛ սերն ու նվիրումը գործել են հաստատվում: Եթե մի դաս փորձենք փակել մեր հոգու չկանոնադրյալ դռները, ապա կեսնենք, որ Դուր Ամենայն Յայոց 132-րդ կաթողիկոսը, ավելին եւ, քան ըստ էության գիտենք Չեզ: Գիտենք նաեւ, որ Չեր այլ եւ ուրիշ այլ աստվածահաճ հասկանքների շնորհիվ էր, որ Չեզ հավասարադեմ սիրում ու վստահում էին Լուսավորչի գահին նստած այնպիսի արժանավոր ու անսպասելի հայադասներ, ինչպիսիք էին եղանակահասակ Վազգեն Ա եւ Գարեգին Ա Վեհափառները: Գիտենք նաեւ, թե՛ առ այսօր էլ ինչպիսի սիրով ու որդիական ակնածանով եւ խոստով նրանց մասին: Սա մարդկային ոչ այնքան հաճախ հանդիպող հասկանք է: Փաստ է լավ որդի լինելով լավ հայր դառնալու աներկա գրավական է:

Վեհափառ Տեր, ի խորոց սրտի շնորհակալություն ենք Չեզ ծննդյան 50-ամյակի կապակցությամբ, ցանկանում ենք հովակաթեական եր-

կար ու բեղմնավոր կյանք եւ արդյունք, որ անենալարող Տիրոջ Սուրբ Աջը ծագաւոր հովանի լինի Չեզ Չեր ազգայնաբարձր եկեղեցունքը բոլոր ծնունդներին:

Փառք Թեզ, Տեր, որ առավել

բարյացական եղար մեր նկատմամբ, քան ինչ որ արժանի լի նշելու գիտակցություն ունենիր:

«Քրիստոնյա Յայասն»
թերթի խմբագրականը,
հեղինակներ ու ընթերցողներ

ՄԱՍԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սր. Աստվածածնի վերափոխման տոնի խաղողորհների արարողություն

Օգոստոսի 12-ին Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցում Սր. Աստվածածնի վերափոխման տոնը էր:

Աստվածածնի տոնին Մայր Աթոռ Սր. Էջմիածնում մատուցվեց պատարագ: Տեղի ունեցավ նաեւ խաղողորհների ավանդական արարողությունը: Սրբազան արարողությունները հանդիսացան Ն.Ս.Օ.Տ.Ս. Գարեգին Բ Ամենայն Յայոց կաթողիկոսը: Պատարագին էր Ս. Նեխեմա արք. Պոպոկյանը:

Աստվածածնի վերափոխման տոնը Սր. Աստվածածնի նվիրված Հայ եկեղեցու 7 տոներին ամենահամոզականորեն ու հնգապատկեր է, որ ավանդաբար նշվում է օգոստոսի 15-ի մերձակա կիրակի օրը:

Տաղավար այս տոնը հիշատակությունն է այն բանի, թե ինչպես Միառին Որդին Հիսուս Քրիստոսը, երկինք փոխադրելով Սր. Աստվածածնի մեջ, որպեսզի մարմնավորվի:

Հառ ավանդության Սր. Տիրամայրը Քրիստոսին խաչելությունից հետո ասարում է Երուսաղեմում առաքյալների մշտական հոգաւորական

ներքո: 15 տարի անց Հիսուսի մայրը կնքում է իր մահկանացուն եւ առաքյալների հուղարկվողությամբ բաղվում Գերեսմանի իրենց ընտանեկան դամբարանում: Ավանդության համաձայն այստեղ երեք օր ու փոքր լավում են իրենց անկողնի երեքը: Հուղարկվողությամբ քաջակալ Բարդուղիմեոս առաքյալը, վերադառնալով Երուսաղեմ, ցանկանում է տեսնել նմանակ Աստվածամորը: Սակայն երբ առաքյալները նրա խնդրանքով բաց են անում գերեզմանը, այնտեղ չեն գտնում Սր. Կույսի մարմինը, որ նշանակում էր, թե Հիսուսը, Իր խոստման համաձայն, երկինք էր փոխադրել Աստվածամորը:

Ավանդությունը շարունակում է պատմել, որ Բարդուղիմեոս առաքյալը, գալով Հայաստան, իր հետ բերում է նաեւ Սր. Աստվածածնի կնք-դամբարանը: Նկարը պահվում է Ամենայն Յայոց գաղափարի Գարեգին Բ Սրբազան Սրբախոյնի վանքում, որտեղ էլ կնքվում է կուսանքը:

Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին ի սկզբանե Սր. Կույս

Մարիամին ճանաչել է իբրեւ Աստվածամայր եւ հարգանք ու երկություն հռչակելով նրա հանդեպ: Իսկ հայ կնքը համար Սր. Աստվածածնի դարձել է նաեւ կանանցի սիրով եւ մարդության բյուրեղյա ընթերցում, կնքը կատարելության տիրապետող:

Վերափոխման տոնի նախօրեին այս տարի օգոստոսի 11-ին, Սր. Էջմիածնում ավանդաբար կատարվում է նաեւ Շողակարի տոնը, մատուցվում սր. պատարագ: Այս օրը մայր տաճարի նախակաթիքի օրն է, քանի որ Լուսավորչի տեսիլքով հաստատված Սր. Էջմիածնի մայր տաճարը, բառ պատմական հիշատակությունների, նվիրագործվել ու օծվել է Աստվածածնի տոնին ու նվիրվել նրա անվանը:

Շարք երեկոյան մայր տաճարում կատարվեց նաեւ հսկումի արարողություն՝ որպես նախապատրաստություն Վերափոխման մեծ տոնին:

Տաղավար տոնին հաջորդող երկուշաբթին մեղեդի է:

Վերաբացվեց 800-ամյա Մաղմուսավանքը

Օգոստոսի 5-ին Ն. Ս. Օ. Տ. Ս. Գարեգին Բ Ամենայն Յայոց կաթողիկոսի հանդիսապետությամբ վերածովեց հոշակավոր Մաղմուսավանքը, 80-ամյա ընդմիջումից հետո կրկին պատարագ մատուցվեց հնագույն վանքի Սր. Սիմոն եւ Սր. Աստվածածին եկեղեցիներում:

Նախորդ օրը սրբախոյն մյուստով օծվել ու վերաբարձրվել էին նաեւ տաճարի սյուներն ու գմբեթները իսկալը: Կիրակնօրյա պատարագից առաջ Վեհափառ հայրապետի եւ նրան ուղեկցող գերազանց հայրապետի հայրերի ձեռքով վերածովեցին սր. սեղանները:

Միջնադարյան հայկերես վանքում այս համալիրի վերանորոգման աշխատանքներն սկսվել էին շուրջ երեք տարի առաջ երանաշնորհ Գարեգին Ա Ամենայն Յայոց հայրապետի նախաձեռնությամբ ու «Երկրի եւ մշակույթի» բարեգործական համազգային կազմակերպության ջանքերով: Կազմակերպությանն անդամագրված սփյուռքահայ եկեղեցուներ Երուսաղեմի աշխատանքով նորոգվել են վանքական համալիրի գմբեթները, տեղադրվել նոր դռներ ու պատուհաններ: Վերականգնման գործն իր ավարտին հասավ 1700-ամյակի հոբելյանական տարին ամերիկացի մեծանուն բարերարներ տեղի եւ օտարիկ չալար եւ Ամեն Հովանյանների դուստր Էդի Հովանյանի հովանավորությամբ:

Մաղմուսավանքը միջնադարյան Հայաստանի հոգեւոր-եկեղեցական ու կրթական-մշակութային նշանավոր կենտրոններից մեկն է, հայտնի իր գրչիչներով, որոնք ընդօրին

Գարեգին Բ կաթողիկոսն ընդունեց Ուկրաինայում հավատարմագրված դիվանագետներին

Օգոստոսի 4-ին Ն. Ս. Օ. Տ. Ս. Գարեգին Բ Ամենայն Յայոց կաթողիկոսն ընդունեց Ուկրաինայում հավատարմագրված շուրջ 15 դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ղեկավարներին եւ գործարար շրջանակների ներկայացուցիչներին Ուկրաինայում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Հրաչ Սիվկանյանի եւ Ուկրաինայի հայոց բնակ առաջնորդ Տ. Գրիգորի արք. Բուդնիարյանի ուղեկցությամբ:

Ներկայացնելով հյուրերին՝ արք. դեսպանը նշեց, որ Ուկրաինայում մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել Հայաստանում բրաւմեոսությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյա մեծ հոբելյանը, որին նվիրված բազմաթիվ հանդիսություններ են կազմակերպվում երկրի տարբեր վայրերում: Այս առիվով է նաեւ օտարերկրյա դիվանագետների այցը Հայաստան: Հյուրերի բոլորն էին Վեհափառի, Բեյրութի, Լատվիայի, Հարավսլավիայի, Հնդկաստանի, Ռուսաստանի, Կուբանի եւ այլ երկրների դեսպաններ, Ուկրաինայի գործարար շրջանակներից «Ուկրինուրա» ֆինանսարդյունաբերական ընկերության գլխավոր տնօրեն Գեորգի Չոբանյանը եւ ուրիշներ:

Նորին Սրբությունն ուրախու-

րյալը նշեց, որ 1700-ամյակի առիվով Մայր Աթոռն առաջին անգամ է հյուրընկալում մեկ այլ երկրում հավատարմագրված դիվանագետներին: Վեհափառ հայրապետը համոզմունք հայտնեց, որ օտարերկրյա դեսպանների այցն իր նպատակ է բերելու տարբեր երկրների հետ Հայաստանի բարեկամական կապերի գործարար: Երախտագիտությունը վերաբերում էր 1988 թ. առեւտրային երկաշարժի եւ անկախության հաստատման առաջին դժվարին տարիների ընթացքում Հայաս-

տանին ցուցաբերած օտար երկրների երաքայական օգնությունը Հայոց հայրապետը գոհունակությամբ նշեց, որ այսօր բարեկամության եւ համեմատության ոգին շարունակվում է մեկ այլ դրսևորմամբ՝ եղբայրական օգնությունից վերանցվող համագործակցությամբ:

Հանդիպման ավարտին, ի պատասխան հյուրերի հարցումների, Նորին Սրբությունը ներկայացրեց Հայ եկեղեցու ներկայի վիճակը եւ նրա վերաբարձրման անկախության տարիներին:

Նախորդ օրը սրբախոյն մյուստով օծվել ու վերաբարձրվել էին նաեւ տաճարի սյուներն ու գմբեթները իսկալը: Կիրակնօրյա պատարագից առաջ Վեհափառ հայրապետի եւ նրան ուղեկցող գերազանց հայրապետի հայրերի ձեռքով վերածովեցին սր. սեղանները:

Միջնադարյան հայկերես վանքում այս համալիրի վերանորոգման աշխատանքներն սկսվել էին շուրջ երեք տարի առաջ երանաշնորհ Գարեգին Ա Ամենայն Յայոց հայրապետի նախաձեռնությամբ ու «Երկրի եւ մշակույթի» բարեգործական համազգային կազմակերպության ջանքերով: Կազմակերպությանն անդամագրված սփյուռքահայ եկեղեցուներ Երուսաղեմի աշխատանքով նորոգվել են վանքական համալիրի գմբեթները, տեղադրվել նոր դռներ ու պատուհաններ: Վերականգնման գործն իր ավարտին հասավ 1700-ամյակի հոբելյանական տարին ամերիկացի մեծանուն բարերարներ տեղի եւ օտարիկ չալար եւ Ամեն Հովանյանների դուստր Էդի Հովանյանի հովանավորությամբ:

Մաղմուսավանքը միջնադարյան Հայաստանի հոգեւոր-եկեղեցական ու կրթական-մշակութային նշանավոր կենտրոններից մեկն է, հայտնի իր գրչիչներով, որոնք ընդօրին

վին ու գրատունը, 13-րդ դարում կառուցել են հայոց Վաչուտյան իշխանական տան մեծանուն իշխանները:

Մաղմուսավանքը հայ հավատացյալի համար շատ սիրելի ուխտավայր է: Ավանդության համաձայն այս նույն վայրում հայոց առաջին կաթողիկոս Սր. Գրիգոր Լուսավորիչը հիմնել է եկեղեցի եւ կոչել Մաղմուսավանք՝ ի նշան միաբանների համապալապ ստույգ սացության: Այս վայրը հայտնի է նաեւ Լուսավորչի մենաստան անվամբ, որ հայոց հայրապետական արարողությունից հետո ծնունդ առնեցին, ինչնելով Արագածի լանջերից, շարունակվել է իր ճգնակյազ կյանքը հայոց մեծ հայրապետը:

Սրբազան արարողությունից հետո բազմաթիվ ուխտավորներին շնորհավորեց Գարեգին Բ Ամենայն Յայոց հայրապետը: Նորին Սրբությունն իր գնահատանքը հայտնեց Ս. Մեսրոպ արք. Աջալանին, Ս. Տաթև արք. Սարգսյանին եւ Արագածոտնի բնակ առաջնորդական փոխանորդ Տ. Վազգեն վրդ. Միքայիլանյանին, որոնց նախնականորեն աշխատանքի շնորհիվ վերաբացվեց 800-ամյա վանքական համալիրը:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՐՈՒ ՍՐ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ
ՏԵՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ ԶԱՄԱՆԱՐԳ

ՄԵՆԵ ՄԱՅԻՆԷ ՈՒ ԿԱՆԷ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՆ

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի խոսքերից

Սիրելի եղբայրներ եւ բույրեր:
Բերկբանքով եւ լեցուն հայոց
հայրապետիս հոգին այս օրերին,
երբ հայրապետական Մեր այցե-
լուրյան ընթացքում բազմաթիվ
հանդիպումներ ունեցանք Ամերի-
կայի օրինյալ հողում ապրող մեր
զավակների հետ: Այսօր առավել
բերկալից ենք եւ լեցուն միս-
թարություն, քանզի աղոթաբույր
այս տաճարի կամարների ներքո,
որպես մեկ ընտանիք, հավաքվել

նա՞մ հավատի հունդերից ծնունդ
առավ Հայաստանյայց Առաքելա-
կան Սուրբ Եկեղեցին հովվելու Ա-
րարատի երկրի տոհմիկ հայ ժո-
ղովրդին:

301 թվականին Աստված նո-
րից օրհնեց Հայաստան աշխար-
հը նոր լուսավորիչ մեզ շնորհե-
լով, ով 13 տարի մահապարտե-
րի գութուն անձանձիր աղոթելուց
հետո Արեւելյան Եփրատի Արա-
ծանի ջրերում քրիստոնյա մկր-

նվիրական այդ սուրբ կենտրո-
նից, որ 1700 տարի վկան է առ
Աստված մեր նոր ուխտի:

Սիրելիներ:

Ամանորի գիշերը Մենք ուխտի
գնացինք Արարատի լանջին գուն-
վող հնազույն մի վանք, ուր հա-
մաձայն ավանդության՝ Նոյը գո-
հասեղան կանգնեցրեց Արարա-
տից իջնելուց հետո: Նույն վան-
քում է գտնվում ստորերկրյա փի-
րապը, որտեղ բանտարկված էր
Քրիստոսի մեծ խոստովանող, հա-
վատի մեր հայր սուրբ Գրիգոր
Լուսավորիչը: Նոր հազարամյակի
առաջի՞՞ ժամերին եկեղեցական-
ներ ու ժողովուրդ Լուսավորչի
կանթերից վառեցինք մեր մոմերը
եւ ուխտեցինք հավատարմ լինել
նախնայաց մեր հավատին:

Հայոց կյանքում 2001 թ. բաց-
վեց համազգային մկրտության
1700-ամյա հորելանով, հայոց եր-
կնքում եւ հայությունը հոգիներում
պայծառ շողարձակեց երկնքից
անպարան կախված Լուսավորչի
կանթերի խորհուրդը, որ կերտված
մեր ժողովրդի հավատով՝ անշեշ է,
քանզի յուրի փոխարեն նրա մեջ
այրվում են մարդու արցունքները
սրբի:

Բազմահազար ուխտավորների
ուղեկցությամբ այնուհետեւ առաջ-
նորվելիցներ դեպի Սուրբ Էջմիա-
ծին, այնուհիլ՝ մայրաքաղաք Ե-
րևան: Մտախիլապատ ու ցրտա-
շունչ գիշերին քաղաքամայր Երե-
ւանի հրապարակը, ուր Լեւոնի
արձանի տեղում Քրիստոսի խաչն

քյան հաջողությամբ ենք մղել հա-
վատի բարի մարտը, նույն պա-
քարը 70 տարի նաեւ ընդդեմ բո-
նացող անհավատության: Մենք
մնացինք ու կանք քրիստոնյա
այն «հոյ՜ր փոքրիկ», որ պատմու-
քյան մեջ բոլոր նրանց, ովքեր

խորյունը, Աշխարհապետ հա-
յուրյունը, հպարտ ազատ Հայաս-
տանի գոյությունը, Առաքելական
Հայ Եկեղեցու քրեկի ներքո հա-
վատով նորոգվում ու միասնա-
կան, ձգտում է խաղաղության
ինչպես մայր հայրենիքի եզերք-

ենք քրիստոնեական եկեղեցիների
անդամներ՝ միասնաբար ոգեկոչե-
լու հիշատակը հայոց համազգա-
յին մկրտության, հավաքվել ենք
միասնաբար աղոթելու առ Աստ-
ված՝ Հայաստանում քրիստոնեո-
ւթյունը պետական կրոն հռչակելու
1700-ամյա հորելյանի առիթով:
Այս պահին հավատակցից մեր եղ-
բայրների՝ ձեզ հետ գտնվում ենք եղ-
գետը մեր մեկ ամբողջությունը,
որպես մեկ մարմին՝ ի Քրիստոս
սիրով, հույսով ու հավատով ապ-
րող: Արդարեւ, «Եթե փառատրի
մի անդամն, խնդան ամենայն ան-
դամն ընդ մեզ» (Ա Կորնթ.
12:26):

Մեր երկիրը բիրկական Հա-
յաստանն է՝ մշտական շքեր ներ-
քո ալեհեր Արարատ լեռան, ուր
կանգ առավ Նոյ նահապետի տա-
պանը: Պատմաբանները մեր ժո-
ղովրդին համարում են Նոյի որդի
Հաբեթի սերունդ, նրա բռնան
Թորգոմի զավակներ, որ հիշվում է
նաեւ Եզեկիելի մարգարեության
մեջ՝ որպես «Տուն Թորգոմայ ի
մագազն հիսիայ» (Եզ. 38:6): Նո-
յի պատմությունը մեր ժողովուրդը
հիշում է ամեն այգաբացի հետ
Արարատին նայելիս, հիշում է
Աստծո համար կանգնեցրած նրա
գոհասեղանը, «Առ յամենայն ա-
նամանց սրբոց եւ յամենայն բռ-
նոց սրբոց եւ եհան ողջակեղ ի վե-
րայ սեղանոյն» (Մենդ. 8:20): Հի-
շում է առանձնակի գործով, որ
Աստված օրհնեց Նոյի երկիրը, որ-
տեղից պիտի սկսվեր մարդկու-
թյան երկրորդ կենսագրությունը:
«Այսուհետեւ գամենայն ատուրս
երկրի սերուն եւ հունձք, ցուրտ եւ
տոք, ամառն եւ գարուն, գալիս եւ
զգիշեր մի դադարեցեն» (Մենդ.
8:22):

Աստված կրկին օրհնեց այդ
երկիրը, երբ արդեն Հայաստան էր
կոչվում Ավետարանի լույսը առ-
բանելու համար այստեղ առաջ-
նորվելով սուրբ Թադեոս եւ Բար-
թողոմեոս առաքյալներին: Հայոց
առաջին լուսավորիչների սերնա-

տեց հայոց Տրդատ բազավորին,
արքունիքն ու ողջ ժողովրդին:
Աստծո առաջ կանգնած խոստո-
վանության՝ մեր ժողովուրդը տե-
սավ Աստծո միածին Որդու Էջը
իր հողին եւ առաջինն աշխար-

հում քրիստոնեությունը հռչակեց
պետական կրոն: Աստվածորդու
իջման տեղում սուրբգրական Ա-
բրաքայից բերված բարերով 1700
տարի առաջ կառուցվեց ամե-
տարի առաջ մայր տաճարը, որ
նայն հայոց մայր տաճարը, որ
կոչվում է Էջմիածին՝ Էջ Աստծո
միածին Որդու: Եկել ենք հայոց

եւ հառնել, լի էր ժողովուրդով: Մենք
փառաբանեցինք մեր փրկության
Տիրոջը ու գոհություն հայտնե-
ցինք, որ 1700 տարի անց շարու-
նակում ենք աղոթքով նայել սուրբ
խաչին: Մենք փառք տվեցինք
Աստծուն, որ ընդդեմ չարիքի եւ
մեզ պարտադրված կրոնափոխու-

փորձեցին ուռնահարել մեր հավա-
տը, պատասխանել է. «Որ իբրեւ
զիանդեր կարծեր ունեւ մեզ գը-
րիստոնեութիւնն, աղո, իբրեւ գոյն
ի ճորոյ չկարէ շրջալ»:

Անցյալ դարասկզբին բուրբ
տիրակալության ներքո մեկ ու կես
միլիոն հայություն ենթարկվեց ցե-
ղասպանության, պատմական Հա-
յաստանի մեծ մասը դատարկվեց
հայերից: Կոտորածից փրկված
ներս ապաստան գտան Միջին Ա-
րեւելքի, Եվրոպայի ու Ամերիկայի
երկրներում, եւ ձեռավորվեց արդի
հայոց Սփյուռքը, որ ընդգրկում է
աշխարհի բոլոր ծագերը: Միա-
նայն Նահանգները մեկն է մար-
դասեր այն պետություններում, որը
ղծվարին ժամանակներում աջակ-
ցության ձեռք մեկնեց հայությանը:

Աշխարհի չորս կողմերում մեր
ժողովրդի զավակները, հավատա-
րիմ մեր նախնյաց սուրբ հավա-
տին, շարունակում են ապրել
քրիստոնեական արժեքներով:
Նրանք վստահելի քաղաքացի-
ներ են իրենց նոր հայրենիքների,
ազնվորեն մասնակից տարագիր
իրենց պապերին ու հայրերին ա-
պաստանած երկրների հասարա-
կական կյանքի շինությանը: Էլիս
Ալլերդուդ, ուր հայ գաղթական-
ներն առաջին անգամ ոտք դրե-
ցին Ամերիկայի հողին, այսօր
պարգևներ են ստանում նրանց
ժառանգները բազում հարգաբան
հայրդրներ, ովքեր ներդրում ու-
նեն ամերիկյան կյանքում:

Այո, վերապրեց եղեռնահար
մեր ժողովուրդը: Վերապրեց հա-
րության կենսահաստատ հավա-
քով, իր հանդեպ գործված չարք
բարիով հաղթելու քրիստոնաշ-
նոր գործությամբ իր համար եւս
շնորհակալով առաքյալի խոսքը:
«Գրաբիրք պատերազմն պատե-
րազմեցայ, զընթացսն կատարե-
ցի, գիտատոն պահեցի» (Բ Տի-
մոթ. 4:7):

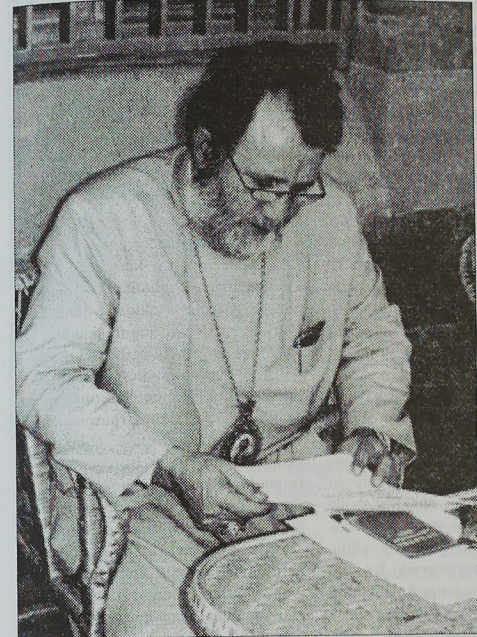
Պատմական հայրենիքի փոքր
մի հատվածի վրա մեր ժողովուր-
դն այսօր վերագտել է իր անկա-

նություն, այնպես եւ աշխարհի բո-
լոր կողմերում, որպեսզի ոչ մի ժո-
ղովուրդ երբեք չկրի իր հոգուն
ցեղասպանության վիշտն ու վի-
րավորանքը եւ ոչ մի հողում չկա-
ռուցվեն եղեռնի ու հողորստի
հուշարձաններ: Մեր ժողովուրդը
հավատով է նայում գալիքին եւ
գիտի, որ ազգերի ու պետություն-
ների կողմից ցեղասպանության
ճանաչումը որպես արդարության
հանգրվան, քանզի բռնությունն ու
չարիքը անհրաժեշտ է մերժել
նախ մարդկային հոգիներում:

Սիրելի եղբայրներ եւ բույրեր,
հայոց համազգային մկրտության
1700-ամյակի առիթով ի խորոց սր-
տի աղոթենք առ Աստված եւ
շնորհակալություն հայտնենք իր
հարության սուրբ հավատի պար-
գելի համար, որով կանգնեցինք
խավարից դեպի լույս, անգիտու-
թյունից դեպի գիտություն, մահվա-
նից դեպի կյանք:

Շնորհակալ ենք, որ այս-
օր նոր դարասկզբին, հավատա-
կից մեր եղբայրների հետ Էկումե-
նիզմի դրոշի ներքո ի մի հավա-
քեցիր մեզ, եւ մենք միաձուլել
ենք առ Աստված մեր սուրբնե-
րը: Էկումենիզմի ոգին միշտ հա-
րազատ է եղել Հայ Եկեղեցուն եւ
իր դասական ձեռնարկները
գտել մեր Եկեղեցու մեծագործ
կաթողիկոսներից Ներսես Շնոր-
հալու կողմից դեռեւս 12-րդ դա-
րում, «Միութինն ի կարեւորս, ա-
զատութիւն ի երկրանականս, սը-
րանմանայն»: Այս ընթանումով
որդերեք հարուցեցաք Փրկչին, որ գը-
րացնի մեր մեջ փոխադարձ սիրո,
երազայական վերաբերմունքի ո-
գին ողջագործվելու համար Քրիս-
տոսի խաղաղության եւ խոստո-
վանելու հարցական Իր հարու-
քյան մեր հավատը:

ՌԻՆԿԱՆԻՆԻՆԻ ԱՆԵՆԵՐ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԱՂՈԹՔՆԵՐԻՆ

ու կարողությունը:

Երիցս փառք մեր հայրերի ամենազոր Ասծուն, հայկյան ազասարար բազկի զորությանը, հարության հաղթական հավասով մահեր ոսմակոխած մեր ժողովուրդը եղեմնակիզը դարի ավարտին հայրենի սրբազան հողի վրա հասասեց ազաս ու անկախ իր ղեկավարությունը եւ Վարդանանց ոգին բոցավառեց Արցախում՝ արդար իր իրավունքի ղաւաւանությամբ:

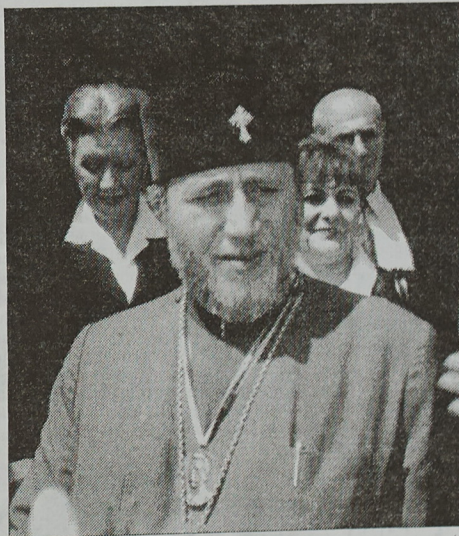
Ամենայն Հայոց հայրապետիս մաղթանքն է, որ ղեկի եղեմնի հոււարձանները առաջնորդող մեր ուղին վասն հայրենյաց, վասն հավասի ուխտի նորոգման ճանաղարհ լինի մեզաղես՝ զորացնելով մեզ միաբանելու ազգային մեր կյանքը, խաղաղ երկնի մերկ շեն ու բարձր դարձնելու անկախ մեր հայրենիքը, ուր խաւարել ենք ղաւակեր «կրօնայալ» մեր երկի Նոր Արաքիւրով, Նոր Խարբերով, Նոր Զեյթունով, Նոր Կիլիկիայով, Նոր Մալաթիայով: Արդ, մենք, որ զորու եղան վերն ու ցավը արարող ուժի վերափոխել, զորձենք ու կերենք հայրենադարձության հայրենաւեն ոգով, որդեսզի երբեք չխոնարհվեն սրբության ճանաւները մեր հողում, որդեսզի երբեք եւ ոչինչ այլեւս չդարձնի մեզ ախտաւան ու զարթաւան, եւ խաղաղասեր ու սեղծագործ ժողովուրդը մեր մեզաղես չարին բարիով հաղթողի վստահությամբ, հավասով ու հույսով մայի գալիքին:

ազասության մեր իրավունքը եւ երկու աւխարհաւարս աղաւթ 20-րդ դարն ահա ավարտւում ենք Հայաստանի նոր անկախության եւ Արցախի ազաս աղբելու արդար իրավունքի հասասունով:

Գոհություն եւ փառք Բարձրալին, Արաւաշի փեւերին բազմած ազնվասունկ ազգս հայոց զսավ կենսահաղորդ ավիւր վերնձուլվելու, կյանքին փարվելու եւ հինավուրց ու հարուս իր ժաւանգության ողջ հասակով, որդես փյունիկ նորահաւ հաննելու, հողու ու մսի նոր սլացով արագընթաց 20-րդ դարի զիտությանն ու արվեստին հավասարազոր խոսք ասելու:

Փառք Երկնավորին, դարասկզբին բռնությամբ տեղահանված, ճարագիր մեր մայնյաց սերունդներն այսօր արժանավոր եւ վստահություն վայելող փաւաւաւցներն են իրենց հայրերին հյուրընկալած ղեւությունների, ուր վերակերտած ազգային իրենց կյանքը, բիւսոնեւական-համամարդկային անանց արժեքներին ու հայրենյաց արժասներին հավասարիմ՝ շարունակում են հաշա աւխարհի ներկայացնել աւխասասեր հայի սեղծարար ոգին

Մարդայալ Ասծո սնարի առջեւ հայրապետիս աղոթով հայցում ենք, որ Բեթղեհեմի սուրբ այրից ծնունդ առնող փրկաւան սերը, խաղաղությունը, արդարությունը՝ Բարին, մեզամա հանգրվանի մաւե հայրենի մեր եզերներում, Հայաստանում եւ Արցախում: Որ համայն հայության սրբություն սրբոց Սուրբ Էջմիածնի հայոց Բեթղեհեմի հավերժական օրհնության ներկ աւխարհափյուռ ազգն հայոց մայր հայրենիքի ասվածոյարգել հողից մեզաղես առնի իր բազկի ուժը, իր մսի բռնիքը, իր հողու զորությունը:

Պահաղան եղիր, Տեր Ամենակալ, Հայոց ղեւությանը եւ ժողովրդիս հայոց ի սփյուռս աւխարհի, Հայոց եկեղեցուն՝ նվիրաւետության աթոռներով ու գահակալներով եւ նվիրալ միաբանությամբ: Իմաստությամբ զորացրու փոքր ածու Զո հոռի առաջնորդությունը սանձմած ղեկավարներին, որ նավարկեն ղեկի երջանկության խաղաղ նավահանգիս:

Վեհափա՛ն Տեր

Հանուն Գուգարաց թեմի Լոռու եւ Տալիշի մարզերի հողերու դասի եւ հավաւարացաւների ղեկուններ մեր որդիական ջերմ ու բարի մաղթանքները 2-երդ Սրբության ճնէրուն 50- ամյակի աթոքի:

Այսօր, երբ ողջ հայությունը գրկւում է վերաւկազմավորման ու ազգային վերաբժեւորման ճանապարհին, բոլորիս հայացքը կրկին ուղղված է հայոց հողու եւ հավաւարի բնօրրան Ս. Էջմիածնին ու նրա ջաւակիր ու զաւակալ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին:

Մեր սրբազին աղոթքն ու մաղթանքն է, որ Դուք արթուն մերթու եւ բազ հովաւարի ժաղկալ զաւակաւնով երկար ու ձիգ տարիներ հովակը ու համախաւքալ պահեք համայն հայությունը Ս. Էջմիածնի հովանու ներքո, որ սփռված է ի Հայաստան եւ ի սփյուռս աշխարհի:

Ուսրի, շնորհավորելով 2-երդ Սրբության ճնէրուն տարեդարձը, աղոթում ենք, որ բարձրաւարձաւ մարված անասան ու շեն պահի հայրապետական աթոռը իր զինվորալ միաբանությամբ, երկվալ հավաւարացաւներով եւ արեւաւարություն պարզելի հայոց հայրապետին:

Որդիական սիրով մաղթւմ ի համբոյր 2-երդ սուրբ աթոք:

Գուգարաց թեմի առաջնորդ
Սեդուհ եղա. ՉՈՒԼՅԱՆ

Շնորհակալ ենք Քեզ, ով Տեր:

Ավեսարանի լույսը կենսավորած մեր կյանքում ուսաւոր ժողովրդով ի ծագս աւխարհի ուխտի ենք կանգնած, ինչդես Տիրոջ ժաւան մաւ: Հանուն մեր մայնյաց եւ ամենփա՛ աղոթով ղնդունիր մեր ուխտը սնարից առջեւ, զորացրու մեզ, Տեր, մեր կոչման ու ղաւարի մեջ, զորավիզ եղիր մեր առաւելության ճանաղարհին:

Խաչիդ լուսաբաղձ հավասն է մեր իմնությունը, Տեր, սեղծարար մեր կամքը, ճեւարության, արդարության, խաղաղության մեր իղծը: Հարությանը հավասով բազնիցս խաչվել ենք զողորմանքում, վերադրել եղեմն, աւխարհացունք երկաւար, «մահն իմացալ»-ով ենք ղաւաւանել

ԶԱՎԱԿՆԵՐՆ ԵՆՔ ՅԱՅՈՑ ՅԱՅՐԱՊԵՏԻ

Վեհափառ Տեր:

Շնորհավորակալ խոսքերի անկեղծ ժողովրդական անգույտ է մեր սրտում, եւ սիրտ խոր ակնածանքի միաձուլ զգացումներով ցանկանում ենք ջերմացնել Ձեր Սրբության հիմնամյա հոբելյանը: Սուրբ Հոգու առաջնորդությամբ՝ հայոց ազգընտիր հայրադէպի հիմնամյա կյանքը բազմազան գործունեությամբ, անգնահատելի է:

Ձեր անմնացորդ ջանքերով սարհներ առջ ստեղծվեցին հայորդյաց սները եւ Սանրանկարչության արվեստի կենտրոնը: Առաջին սարհների դժվարությունների հաղթահարումից հետո դրանք ստացան իրենց իսկական նշանակությունը՝ հեծհեծ գաղափարներով հոգեւոր ու հայրենասիրական դաստիարակության ներդրումները, եւ այսօր ներկայանում են որդես լիովին կայացած հոգեւոր դաստիարակության, արվեստի եւ արհեստի կրթչախին:

Հայորդյաց սների եւ Սանրանկարչության արվեստի կենտրոնի սնորհմության եւ մեր ամուսնից հայտնում ենք, որ դաստիարակության մեծ զգացումով ենք լցված մեր ունեցած առաքելության, մեր նկատմամբ ունեցած Ձեր վստահության եւ սիրո հանդեպ:

Վստահ եղեմ, որ Ձեր Սրբության ներդրումները եկեղեցւոյն ու հայրենամակեր գործերում յարգելու ենք եւ դեռ երկար սարհներ կարգելենք իրենց բեղուն ժողովուրդը:

Ի դէպ շարունակ ձեր կենտրոնական գրասենյակի աշխատակազմի մեր ջերմագին շնորհակալանքներն ենք հղում Ձեր Սրբությանը՝ մարդկային բարի եւ խաղաղ գաղափարության երկար սարհներ, մեծ համբերություն եւ անճակարող Աստծո սնորհմունքները: Ձեր Վեհափառության մեծարժեք աղոթքները 1700-ամյա հավատալի մեր ազգի, դիտության գործանքն եւ Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու յայնչառության խոսուն յախաղանքներն են:

Հայորդյաց սների կենտրոնական գրասենյակ

Վեհափառ Տեր:

Մեծ Մարտիրոսի հայորդյաց սան ողջ աշխատակազմը, Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու խոնարհ զավակներս, ի խորոց սրտի հղում ենք Ձեզ մեր որդիական ջերմ շնորհակալանքները եւ լավագույն բարեմարտանքները: Ձեր Սրբության ծննդյան 50-ամյա յայնչառ սարելիցի առթիւ, որը հասկալիքն նշանակալիւմ եւ այս սարի Հայաստանում բխոսունությունը յոյնական կրոն ընդունման 1700-ամյա հոբելյանով: Թող Ձեր հայրադէպական սուրբ աջը դեռ երկար-երկար սասնամակներ հովանի լինի մեր հավատացալ ժողովրդին, եւ Ձեր գաղափարական օրերը լցված լինեն խաղաղությամբ եւ ասակածահաճո գործերով: Տիրոջ օրհնությունը եւ փառք անդալկա լինեն Ձեզմիջ...

Մարտիրոսի հայորդյաց սան սնորհմություն

Աշխարհը ներառած համընդհանրացման ներկա ընթացքը չպիտի է համահարկեցնի մշակույթները, նրանց բնորոշ սարքերակի հասկանիչները, այլ ճանաչելի դարչնելով միասնական ժողովրդի ընդհանուր առաքելութիւնը, ստեղծարար կյանքին, բարու հաղթանակին:

Մեր հողը մշակվել ու մարդուն արդյունք է սկիզբ դնում բարե գործիքներով եւ առաջին մեծադե գործիքներով, որոգվել է պատմության հայտնի հնագույն քանդակներով: Ուր որ նայեմ, հիշատակներ են, հին ու նոր ժամանակներին ժանոք անուններ՝ ավանդություններ ու հուշարձաններ: Դուր ժողովրդի եւ հարուստ լեզու, մարդկային հոգիներն ու փնդերի խորքերը բնորոշ բազմազան մշակույթ: Այդ ժողովրդության մեջ ամենամեծ զանգը, սիրելիներ, որ արդեն պահվել ու այսօր փոխանցվում ու վստահվում է չեզ Բխոսունական մեր հավանքն է մեծագույն շնորհ Աստծո, որ ի մասս է սկիզբ մեր ժողովրդի կյանքին, նկարագիր հայ էությունը ու դարչնել մեր գոյության խորհուրդը:

Մշակույթն արձագոյում է իրեն արարող ժողովրդի անցած պատմական ուղին եւ կիսում նրան բաժնի ընկած ճակատագիրը, որ առավել բացահայտ իր դրսեւորումն է գտել հայ ժողովրդի պարագայում:

Գարեգին Բ

Ձեր սրբություն:

Անօրյա ժամանակից վեր՝ հարությունն ու զարթոնքի ոգին, ասկածաշիւ խորհրդով, որդես օրհնություն իջավ մեր աշխարհին, եւ ժողովրդին հայոց սրկեց կրկին ողջակոտորություն վերին իմաստությամբ անսալու Ձեր հայրադէպական խոսքին:

Ձեր ծննդյան 50-ամյակի առթիւ շնորհակալում ենք Ձեր Սրբությանը եւ ամենայն ժողովրդին՝ հավերժ մեջ անմնացորդ սեր գտնելու եղանկության ցանկությամբ:

Վեհափառ Տեր:

Մալարիայի հայորդյաց սան սնորհմունքները, մանկավարժական կոլեկտիվը եւ սաները մեծ ուրախությամբ շնորհակալում են Ձեր Սրբության 50-ամյակը: Փառք եւ գոհություն ենք ընծայում առ Ասկած, որ մեծադե ցանկուն ենք Ձեր հայրական սիրո եւ հոգածության ներքո: Այն նոր ուժ եւ նոր լիցք է հաղորդում մեզ եւ յարաւորեցնում էլ ավելի արդյունավետ դարձնել մեր աշխատանքն ու ծառայությունը: Մեր արտա-

Նորի հայորդյաց սան սնորհմունքները, մանկավարժները եւ սաները միջոց գտնում են Ձեր աջի հայրական ջերմություն:

բովս աղոթքն է, որ Տերն անասան յայնչառ Սար Առն Սուրբ Էջմիածինը եւ գաղա հայրադէպական:

նը, որով գոհեցնողված ուսուցանում եւ օգնում են ամեն մի մանկան ու ծնողի ի բարություն մեր փառալուծ հայրենիքի ու եկեղեցու:

Նորի հայորդյաց սան սնորհմություն

Մալարիայի հայորդյաց սան սնորհմություն

«Հայրադէպական զարդանցիւր արտի ի յերկր, առաքելական առն զպատի յերկրում, ծառայ Բխոստի, ով նրանից ի հարս սուրբ հայրադէպ»:

Հանուն Սանրանկարչության արվեստի կենտրոնի աշակերտության, մանկավարժական, վարչապետական կազմի եւ սնորհմության որդիական անմեջքներ սիրով, նկիրումով զախի ենք շնորհակալու եւ Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ Սննայն Հայոց կաթողիկոսի ծննդյան հիսուններորդ տարեդարձը:

Վեհափառ Տեր, խոնարհվում ենք առնելու Ձեր Սրբության սուրբ եւ օձյալ աջը եւ անելու, որ մեր եղանակ ենք Ձեզ միաձուլ, առաքելահին մեր մայր Եկեղեցու գլուխ ունենալու առթիւ: Այսօր Ձեր Սրբության ծննդյան ուրախակի օրը, մեր յոյնք է փորձենք վերադարձնել ջերմության ու լուսնի այն օրերին մի չնչին մասը, որն առաջադէպ ստացել ենք Ձեզմիջ Ձեզ հեծ ամենօրյա առնության անմոռանալի սարհների ընթացում: Ուզում ենք հավատալիքներ նաեւ, որ մեր հոգիներն անակցելու ու անխաղաղ թելերով կապված են Ձեր Վեհափառությանը, Ձեր եկեղեցւոյն ու հայրենամակեր գործին:

Վեհափառ Տեր, երբեք առիթ չենք ունեցել Ձեզ մեր սիրո եւ երախտի մասին հայտնելու եւ այժմ եղանակ ենք, որ ուրախաբեր այս առիթով կարող ենք հանդգնել աներկյուրդեն հայտնելու Ձեր հանդեպ սածած որդիական խոնարհումի, նկիրումի եւ հարգանքի այն զգացումների մասին, որ մեծադե անկալ ենք մեր սրտում եւ միջին ու խթանիչ են մեր ամենօրյա կյանքի եւ աշխատանքային գործունեության: Ուզում ենք վստահեցնել Ձեզ, որ հավատարմությունը Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցուն խառնված է հայոց հայրադէպի հանդեպ սածած անմնացորդ նկիրումի, անհասուն հարգանքի եւ անդավաճան սիրո հաստատուն վեծի վրա:

Արդ, Վեհափառ Տեր, մեր աղոթքն ենք վերադարձնում առ Ասկած եւ հայցում բախանազին, որ Տիրոջ աննազոր Աջը հովանի լինի Ձեր Սրբությանը, երկար, առողջ եւ արեւուստ աշխարհ ենք մեր սրտում: Ձեզ հայոց հողը: Մեր աղերսն է նաեւ առ Ասկած, որ Բարձրալը մեծադե խաղաղ, անախի ու ջնջ ընթացք յարգելի այն մեծ նախնի, որի դեկն անսասան, հաստատուն եւ աներեք Ձեր ծնունդն է եւ առաջնորդի Տիրոջից Ձեզ վստահված բաժնակոր հոգը դեղի խաղաղ նավահանգիստ:

Սանրանկարչության արվեստի կենտրոնի սնորհմություն

ՄԵՐ ՈՍԿԵՂԵՆ ՀՈՒՆՁՔԸ

Մարդկային կյանքի առաջին կարտոններից է կրթության հանդեպ կարողությունը, որը բանկ մանկության ու պատանեկության հուշերով, ընտանիքի, հարազատ քաղաքի ու ծննդավայրի ջերմության հետ անբաժան մասն է դառնում առ հայրենին մեր ունեցած մեծ սիրտը: Աստվածաբարձու է հայրենիքը, երկնաշնորհ: Երջանիկ եք դուք, սիրելի շրջանավարտներ,

Հայրենիքը հավերժական կանչ է: Հայրենիքի զգաստության և բարօրության համար, նրա մշտական սիրով, կյանքը գործ դարձրե՛ք զավակներ շարունակ վերադառնալու են:

որ հասակ եք առել անկախ Հայաստանում, սնունդով ազատության շնչով, հավատի և հայրենյաց ավանդների վերաբժանմամբ: Պատմությունից ձեզ հայտնի է, թե որքան կարևորել են մեր նախնիք մեր երկրի ազա-

տությունն ու անկախությունը, որքան արյուն հեղել, ջանք թափել կորցնելուց հետո այն վերագտնելու համար: Այո, հոգսաշատ են այսօր մեր հայրենիքն ու ժողովուրդը, սակայն ազատությունն է այն արժեքը, որ պայման է դառնում արարմանը, բարգավաճման ու բարօրության: Կեղծիքից, ստրկամտությունից, անգիտությունից ազատ ձեր հոգու սկզբներով են կերտվելու նվիրական մեր հայրենիքի այսօրն ու գալիքը: Դուք թանկարժեք, ոսկեղեն հումքն եք մեր, որ խտացրած ազատության մեր արեգակի հորդավտ լույսը՝ հայության նվիրական իղձերի կենսավորումով պտղավորելու եք ազգային մեր կյանքը: Վստահ քայլեր ձեր ճանապարհով, կրե՛ք ձեր կարևորություն գիտակցությունը, շիտակ, աներկբա ու անվախ

ստանձնե՛ք ձեր բաժին պատասխանատվությունը: Ձեր ջանադիր, անխնայ, ստեղծարար աշխատանքով, ձեր հոգու ջերմությամբ ու ձեռք գործերով իմաստավորե՛ք ու գեղեցկացրե՛ք ձեր ու ձեր

հարազատների, մեր ժողովրդի կյանքը, մեր մայր հողն ու երկիրը: Հավատարմությամբ ծառայե՛ք մեր հայրենի Աստծուն, գրացե՛ք հավատքով, հինավուրց մեր պատմությանը ու մշակույթով, արթախոս անցե՛ք կյանքի ձեր ուղին:

Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց կաթողիկոս

Վեհափառ Տեր.

Սուրբ Եջիմանի Գեորգյան հոգևոր ճեմարանի սեպուրդները, դասախոսական կազմը եւ սաներն էլ խորոց ւրշի շնորհակալութեամբ են Ձեր Սրբության օրհնյալ ծննդյան 50 եւ եկեղեցավարչական ու մանկավարժադաստիարակչական գործունեության 30-ամյակը:

Կամոն Աստուծո երեսնութարեւելի ազգիս Դու ճանաչեցիք Լուսավորչի արքայի 132-րդ արժանի գահակալը եւ կոչեցիք շարունակելու Ձեր լուսավոր նախնիների սուրբ գործը:

Իբրեւ երջանկահիսեալ Վազգեն Ա կաթողիկոսի հոգեւոր սան, գաղափարակից, արժանի հետեւորդ եւ հետնորդ Դու վստահաբար իրականություն կդարձնեք Ձեր եւ Ձեր նախորդների ասվածահաճող լուսավորչական ծրագրերը: Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին, որի շուրջ իսկ առ իսկ ժողովուրդն է համայն հավասարաշա հայությունն էլ Հայաստանի սպիտակ աշխարհի, հովվապետ ունենալով Ձեր Սրբության նման եռանդուն, Քրիստոսի հավատարմ ամբողջովին նվիրված գործին,

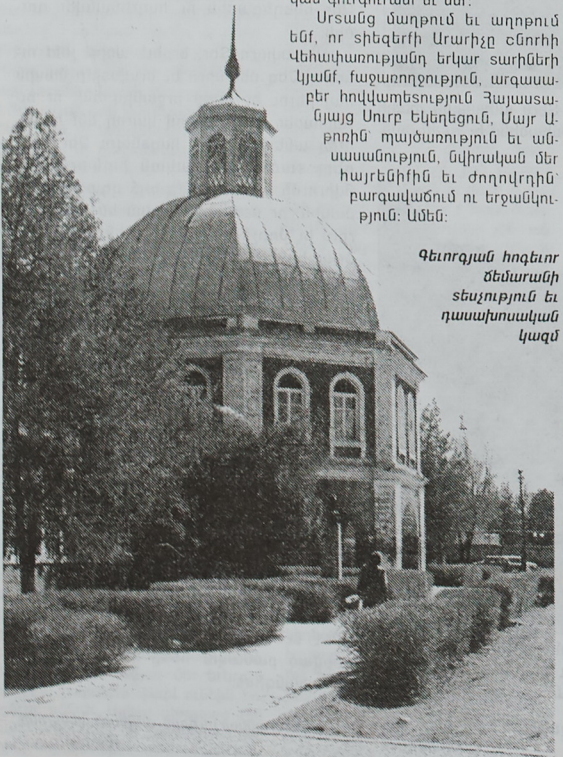
անձնակալ Աստուծո օգնությամբ դիմի կարողանա հարգախառն ամեն խոշ ու խուրք եւ վերադառնալ իր վիճակուհի հիմներին, ինչի մասին երազել են Աստուծո ճան հայ հոգեւոր սրբապետները:

Գեորգյան հոգեւոր ճեմարանի դասախոսական կազմն էլ ողջ գիտական ներուժով եւ ամենագործող նվիրումով ներկայանում է Սրբությանը՝ ասելով, որ մեզ համար հստակ է Ձեր Վեհափառության հավատամքն եւ ամենամեծ հավատքն ու կամքը Հայոց Հայրապետության եւ Սուրբ Աթոռի բարգավաճման, ներքին եւ արտաքին եկեղեցական թեմերի ղեկավարման բարեկալուն աղա-հովելու գործում:

Հավատացնում ենք Ձեզ, Վեհափառ Տեր, որ մօտադեմ դաստիարակում ենք մեր կարողությունների չափով սասար կանգնելու Ձեր եկեղեցանքն ու հայրենամարտի ջանքերին դաստիարակելով վաղվա մեր նվիրակ եկեղեցականներին, որոնց դարձնող եղել են ու մնում են մեր հոգեւոր հաստատությունները: Բոլորս գիտենք, որ նրանց նկատմամբ ունեւ հայրական գորգուրամք եւ սեր:

Մտանք մաղթում են աղբյուրն ենք, որ Տեղեկի Արարիչը շնորհի Վեհափառության երկար արհմերիկյան, հաջողություն, արգասաբեր հովվապետություն Հայաստանյայց Սուրբ Եկեղեցուն, Սուրբ Աթոռին դաշտաբանություն եւ անսասանություն, նվիրական մեր հայրենիքին եւ ժողովրդին՝ բարգավաճում ու երջանկություն: Ամեն:

Գեորգյան հոգեւոր ճեմարանի սեպուրդներ եւ դասախոսական կազմ

Վեհափառ Տեր.

Այսօր լրանում է ազգիս Վեհափառ հայրապետի ծննդյան 50-ամյակը: Եվ մենք՝ որպէս իր իսկ կողմից հիմնադրած հաստատության տեսչություն եւ ուսանողություն, եկել ու հյուրընկալվել ենք Նորին Սրբության տանը՝ այս հորեկյանի կապակցությամբ մեր որդիական արտաքին շնորհավորանքի ու երախտի խոսքն ասելու: Վեհափառ հոգեւոր-ազգային գործունեության ամբողջականությունը մենք էլ, որ պիտի արժեւորենք ու գնահատենք: Նրա յուրաքանչյուր ձեռքբերումն ու նվաճումն դրա խոսուն, իրական վկայությունն են: Այլ ունենում ենք սույն անդրադարձ ունենալ կարողություն հիմնադրող հանդիսացող այն ներքին արժանիքներին, որոնցից եկակեղծում են Նորին Սրբության գործունեության ողջ մավալն ու որակականությունը: Այս ամենն արդյունք է միայն ու միայն նրա ստեղծագործող ոգու, հայրենիքի ու եկեղեցու հանդեպ ունեցած անսակարկ նվիրման ու անձափելի սիրտ, որոնք կարելի է բանաձեւել հետեւյալ կերպ. ստեղծագործել, արարել, շնանցնել:

Ավաճի լավագույն տեսանկի ու շուրջափելի ապացույցն է Սեւանի Վազգենյան դպրանոցը: Իրավ, այդպիսի ծանր ու աննպատակաշարժություն, երբ հայ ժողովուրդը աղետի վերքը կրծքին, անտեղիտալի մարառում էր՝ իրագործելու Հայաստանի անկախացնելու վաղեմի բաղձանքն ու վերանվաճելու հայկազյան ոգու ազատությունը, այսօրինակ հոգեւոր կրթարան հիմնելը միայն խիզախում ու հոգեւոր օրինակելի սխարան կարող էր դիտվել: Այս գաղափարի բացատրությունը լավագույնս ամփոփված ենք տեսնում Նորին Սրբության հայրապետական անդրանիկ կոնդակում. «Հոգեւոր կեանքի գործնական ճանապարհին առաջնահերթ կարեւորում ենք հոգեւորական նոր սերնդի պատրաստությունը, որպէսզի օր առաջ կենք մտնեն Աւետարանի ճշմարտութեան լոյսով գիմալաւ, շնորհներով լի, մեզ գործակից նուիրեալ հոգեւոր սպասավոր-

ներ՝ առաջնորդելու եւ համախմբելու մեր գաւակներին մայր Եկեղեցու հայրենական աւանդների շուրջ»:

Վեհափառ Տեր, հանուն Վազգենյան դպրանոցի ողջ ուսանողության եւ տեսչության՝ թույլ տվեք շնորհավորել Ձեր Սրբության ծննդյան հորեկյանը եւ այս պատեն աղբիւր վստահեցնել, որ մենք լավ ենք գիտակցում եւ պատկերացնում մեր Եկեղեցու առաքելությունը հայ ժողովրդի հոգեկան, իմացական եւ

յայցնելով ու շուրջափելի դարձնելով «Հովիւ քաջ գանձն իւր դէմ ի վերայ ոչխարաց» տիրավանդ խոսքը:

Վեհափառ Տեր, կրկին շնորհավորում ենք Ձեր Սրբության ծննդյան 50-ամյակը եւ մաղթում Ձեզ քաջառողջ կյանք, երջանիկ գահակալություն, ծրագրերի իրականացման լուսաշող գալիք, արեւշատ օրեր:

Մեր խորին երախտագիտությունը Ձեզ, որ անձանձիր ուշադրությամբ հետեւեցիք դպրանո-

բարոյական կյանքում: Հավատացած եղեք, որ մեզ համար ներշնչանքի եւ գոտեպնդման արքայուր է այն համագանքը, որ Ձեր Սրբությունը երբեք չթուլացրեց գոհությունը, կորուրդ եւ բժակնորությունը՝ առաջնորդելու եւ պայքարելու Հայ Եկեղեցու եւ ժողովրդի կյանքը խաթարող բոլոր գեղծումների դեմ՝ առաքելա-

ցյան կյանքի ընթացքին եւ հոգեւորական արժանաւորութեամբ խմբադասումն այն պատգամը, թե՛ «Ես զիման ճանաչեմ եւ ճանաչիմ յիմոցն»: Ամեն:

Մատչիք ի համբոյր Ձեր Սրբութեան սուրբ եւ օծեալ աջոյն:

Սեւանի Վազգենյան հոգեւոր դպրանոցի ուսանողություն

ՔՐԻՍՏՈՆՅԱ ՆԱՅԱՍՆԱԼ

Կրօնական, մշակութային, լրատվական երկաթաբաթեր 3-րդ համարի՝ Սուրբ Աթոռ Սուրբ Եջիմանի Հրահարակի՝ Ա. Եջիմանի Քրիստոնեական դաստիարակության եւ բարոյական կենտրոն

Գլխավոր խմբագիր՝ Աստղիկ Սամբուլյան
Գրանցման վկայական՝ 624
Խմբագրության հասցեն՝ Բ. Վաղարշապատ, Ա. Գայանե եկեղեցի, Քրիստոնեական դաստիարակության եւ բարոյական կենտրոն

հեռախոս՝ (0+31) 56780
Սուրբ Աթոռ Ս. Եջիմանի տարածք
Սոմ. եւ տղաք. 18. 8. 2001 թ.
Տղաբանակը՝ 2500

Գինը՝ 50 դրամ: